

**MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk
CVR nr.: 29634750

Ungdomsuddannelsesinstitutioner

Orienteringsbrev om specialpædagogisk bistand m.v. til unge med funktionsnedsættelser med henblik på, at de kan gennemføre en anden uddannelse end særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)

21. juni 2016
Sags nr.: [Click here to enter text.](#)

Indledning

Den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) gives til unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Dermed ligestilles disse unge med andre unge, således at alle unge har mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har i samarbejde med Kommunernes Landsforening gennemført en analyse af gråzoneproblematikken – det forhold, at enkelte unge med funktionsnedsættelser eller udviklingsforstyrrelser måske henvises til en STU, selv om de med forskellige bistandsforanstaltninger ville have mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. På denne baggrund er det blevet besluttet at gøre en indsats for at gøre alle ungdomsuddannelsesinstitutioner opmærksom på de bistandsforanstaltninger, der findes.

Ungdomsuddannelsesinstitutionerne er, jf. nedenfor, forpligtede til at være opmærksomme på inklusion i de ordinære ungdomsuddannelser og anvendelse af de muligheder for at yde specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand eller fleksibel og individuel tilrettelæggelse af undervisningen, der allerede findes i gældende lovgivning.

Institutionerne har mulighed for at søge Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling om tilskud til specialpædagogisk bistand.

Om specialpædagogisk bistand

Formålet med den specialpædagogiske bistand er at give elever og kursister med en funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder mulighed for at deltage i uddannelse på lige vilkår med deres klassekammerater /medkursister.

Det er uddannelsesstedet, der søger tilskud til kompensation af den enkelte elev/kursist med et bistandsbehov. For at kunne opnå tilskud, skal eleven/kursisten:

- være optaget på og gennemgå en bistandsberettigende uddannelse,
- være uddannelsesaktiv, og
- som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse have et fagligt velbegrunnet behov for SPS, som kan kompensere funktionsnedsættelsen.

SPS kan anvendes i forbindelse med uddannelsernes almindelige undervisning og ekskursioner, obligatorisk praktik som led i uddannelsen, og til uddannelsen prøver og eksaminer. Der kan ikke søges tilskud til specialundervisning eller sygeundervisning.

Der var i 2014 14.295 modtagere af specialpædagogisk bistand på ungdomsuddannelserne.

Den største gruppe af SPS-modtagere er elever/kursister med læse-/skrivevanskeligheder. En anden gruppe, der i stigende omfang søges tilskud til, er elever/kursister med psykisk funktionsnedsættelse eller udviklingsforstyrrelse.

I 2013 er der gennemført ændringer på SPS-området, så hjælpemidler følger eleven fra én uddannelse til en anden. Desuden kan Styrelsen tildele et uddannelsessted et beredskab af hjælpemidler, der midlertidigt kan udlånes til en elev eller kursist, hvis bistandsbehov først godtgøres kort før eller efter uddannelsens start. Hjælpemidler fra beredskabet kan anvendes, mens uddannelsesstedets ansøgning om tilskud behandles.

Lovbestemmelser

I henhold til erhvervsuddannelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 789 af 16/06/2015) § 30 kan skolen tilbyde social, personlig eller psykologisk rådgivning til elever, der har behov herfor:

§ 30, stk. 1. For at fastholde eleverne i uddannelse yder skolen eleverne vejledning og stiller kontaktpersoner til rådighed for eleverne og formidler social, personlig eller psykologisk rådgivning til elever, der har behov herfor. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte nærmere regler herom.

I henhold til gymnasieloven (lovbekendtgørelse nr. 766 af 09/06/2015) §§ 40 og 41 skal skolen give tilbud om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til handicappede elever, der har behov for det. Uddannelsesforløbet kan desuden tilrettelægges over 4 år i helt særlige tilfælde.

§ 40. Handicappede elever, der har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom.

Stk. 2. Rektor kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge det 3-årige forløb over 4 år for elever, der på grund af handicap er forhindret i at følge undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om tilpassede prøve- og eksamensforløb.

§ 41. Elever, der midlertidigt på grund af sygdom i længere tid ikke kan følge den almindelige undervisning, skal have tilbud om sygeundervisning.

Stk. 2. Rektor kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge forløb over en 4-årig periode for elever, der på grund af alvorlig sygdom eller tilsvarende i længere tid er forhindret i at deltage i undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om særligt tilrettelagt undervisning efter stk. 1, herunder om skolens pligt til at rette henvendelse til eleven, samt om tilpassede prøve- og eksamensforløb, jf. stk. 2.

I henhold til hf-loven (lovbekendtgørelse nr. 767 af 09/06/15) §§ 36 og 37 skal skolen give tilbud om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til handicappede elever, der har behov for det. Uddannelsesforløbet kan desuden tilrettelægges over 3 år i helt særlige tilfælde.

§ 36. Handicappede kursister, der har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom.

Stk. 2. Kursets leder kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge det 2-årige forløb over 3 år for kursister, der på grund af handicap er forhindret i at følge undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om tilpassede prøve- og eksamensforløb.

§ 37. Kursister, der midlertidigt på grund af sygdom ikke kan følge den almindelige undervisning, skal have tilbud om sygeundervisning.

Stk. 2. Kursets leder kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge det 2-årige forløb over 3 år for kursister, der på grund af alvorlig sygdom i længere tid er forhindret i at deltage i undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om sygeundervisning, jf. stk. 1, herunder om kursets pligt til at rette henvendelse til kursisten, samt om tilpassede prøve- og eksamensforløb, jf. stk. 2.

I henhold til lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) (lovbekendtgørelse nr. 767 af 09/06/2015) §§ 40 og 41 skal skolen give tilbud om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til handicappede elever, der har behov for det. Uddannelsesforløbet kan desuden tilrettelægges over 4 år i helt særlige tilfælde.

§ 40. Handicappede elever, der har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom.

Stk. 2. Skolen kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge det 3-årige forløb over 4 år for elever, der på grund af handicap er forhindret i at følge undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om tilpassede prøve- og eksamensforløb.

§ 41. Elever, der midlertidigt på grund af sygdom i længere tid ikke kan følge den almindelige undervisning, skal have tilbud om sygeundervisning.

Stk. 2. Skolen kan i helt særlige tilfælde tilrettelægge forløb over en 4-årig periode for elever, der på grund af alvorlig sygdom eller tilsvarende i længere tid er forhindret i at deltage i undervisningen på normal vis.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om særligt tilrettelagt undervisning efter stk. 1, herunder om skolens pligt til at rette henvendelse til eleven, samt om tilpassede prøve- og eksamensforløb, jf. stk. 2.

I henhold til lov om erhvervsgrunduddannelse (egu) (lovbekendtgørelse nr. 987 af 10/08/2010) § 9a gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand mindst svarende til reglerne for de uddannelsesaktiviteter, som uddannelseselementerne er hentet fra:

§ 9 a. Til elever, der har behov herfor, gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i mindst det omfang, der følger af de regler, som gælder for de uddannelsesaktiviteter, som uddannelseselementerne er hentet fra. Kommunen og eleven kan ikke i uddannelsesplanen fravige dette til skade for eleven.

I henhold til lov om kombineret ungdomsuddannelse (lovbekendtgørelse nr. 779 af 15/06/2015) § 26 skal der gives specialundervisning eller specialpædagogisk bistand til elever, der har behov for det.

§ 26. Til elever, der har behov herfor, gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand efter stk. 1.

Yderligere information

Eventuelle spørgsmål til indholdet af dette brev kan rettes til fuldmægtig Henriette Nielsen, tlf. 33 92 52 70, e-mail: henriette.nielsen@stukuvvm.dk

Med venlig hilsen

Lisbeth Bang Thorsen
Kontorchef
Kontor for Voksenuddannelse og Overgange